

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Pavla Tomana a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Ing. Antona Jakubíka na neverejnom zasadnutí konanom dňa 17. januára 2012 v trestnej veci proti obvinenému **R. Z.**, pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. c/, ods. 4 písm. c/ Tr. zák., o sťažnosti obvineného R. Z. proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, zo dňa 8. januára 2012, sp. zn. Tp 1/2012, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obvineného R. Z. **sa z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Obvinený R. Z. je na základe obvinení vznesených vyšetrovateľom Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, operatívneho odboru Bratislava, uznesením zo dňa 6. decembra 2011, ČVS: PPZ-312/BOK-CA-2011 v predmetnej trestnej veci trestne stíhaný, pretože je dôvodne podozrivý zo spáchania zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a obzvlášť závažného zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. c/, ods. 4 písm. c/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

1/ je minimálne od roku 2008 členom zločineckej skupiny vystupujúcej pod názvom „S.“, ktorá existuje dlhodobo od presne nezisteného času, najmä v západnej časti územia Slovenskej republiky, a ktorá pácha koordinovane zločiny s cieľom získania najmä finančných výhod, pričom R. Z. bol v strednej úrovni hierarchie, kde dával pokyny

a koordinoval nižšie postavených členov skupiny a bol v štruktúre časti skupiny pôsobiacej najmä v B., kde pôsobil aj J. P., ktorý mu koncom roka 2009 a začiatkom roka 2010 vykonával osobnú ochranu, R. Z. podliehal J. B., ktorý bol na vyššom stupni hierarchie, kde boli v zločineckej skupine aj L. B. a M. B., ktorí zadávali príkazy a koordinovali ním podriadené nižšie časti hierarchie skupiny.

2/ ako člen zločineckej skupiny označovanej „S.“ v presne nezistený deň vo februári 2011 v B. na S. ulici vyhl'adal E. P., matku obžalovaného J. P., voči ktorému je vedené väzobné trestné stíhanie za zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a iné obzvlášť závažné zločiny spáchané zločineckou skupinou označovanou „S.“ a v čase, keď E. P. prechádzala okolo motorového vozidla, v ktorom sedel spolu s ďalšími nezistenými osobami, na ňu začal kričať, aby jej syn držal hubu a vyhrážal sa, že ak sa tak nestane, ona zle dopadne.

Uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 8. januára 2012, sp. zn. Tp 1/2012, na základe návrhu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR, bol obvinený R. Z. v predmetnej veci vzatý do väzby, a to z dôvodov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Tr. por. s tým, že lehota väzby začala plynúť dňa 5. januára 2012 o 13.30 hod.

Zároveň sudca pre prípravné konanie špecializovaného trestného súdu neprijal písomný sľub obvineného R. Z. a jeho väzbu nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Obvinený podal proti tomuto uzneseniu hneď po jeho oznámení sťažnosť, ktorú odôvodnil prostredníctvom obhajcu. V odôvodnení sťažnosti vyjadril názor, že jeho väzba má sankčný charakter, pričom trestné stíhanie považuje za nezákonné, keďže žiadnu trestnú činnosť nepáchal. Sťažovateľ ďalej namietal porušenie ustanovení Trestného poriadku vo vydaných uzneseniach o vznesení obvinenia, ako i nezákonnosť väzby z dôvodu absencie dôvodného podozrenia.

Obvinený vo vzťahu k dôvodom tzv. útekovej väzby uviedol, že sa úmyselne neskrýval, nakoľko ani nemal vedomosť o trestnom stíhaní vedenom proti jeho osobe, čo preukazuje aj skutočnosť, že navštívil reštauráciu R. B., kde bol zadržaný. Taktiež

vlastníctvo kamerového systému nepreukazuje snahu vyhnúť sa trestnému konaniu, pričom hrozba vysokého trestu nemôže sama o sebe založiť dôvod väzby.

Vo vzťahu k tzv. kolúznej väzbe obvinený uviedol, že väzobné dôvody sú nedostatočné, nakoľko napadnuté uznesenie je odôvodnené skutkom, pre ktoré bolo obvinenému vznesené obvinenie, avšak neobsahuje právne relevantnú skutočnosť preukazujúcu ovplyvňovanie zo strany obvineného v súvislosti s predmetným trestným stíhaním. Zároveň nepotvrdené domnienky z prerušeného trestného konania pre skutky z roku 1998 nemôžu byť dôvodom väzby.

V ďalšej časti odôvodnenia odvolania poukázal na skutočnosť, že je bezúhonnou osobou, pričom nepáchal trestnú činnosť, nie je členom žiadnej zločineckej skupiny, ani nikomu nedával pokyny, resp. ich nedostával. Súčasne voči uzneseniu o vznesení obvinenia namietol absenciu miesta, času, spôsobu a obsahu takýchto pokynov, ako i osôb, ktorým ich mal udeliť.

Podľa sťažovateľa súd odôvodnil napadnuté uznesenie len všeobecnými skutočnosťami a hypotézami, ktoré by v prípade reálneho konania mohli byť dôvodom väzby. Nakoľko rozhodnutie trpí vadami a bol ním porušený zákon a základné práva a slobody obvineného, sťažovateľ navrhol napadnuté uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. zrušiť a rozhodnúť o prepustení obvineného z väzby na slobodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podanej sťažnosti preskúmal podľa § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré tomuto uzneseniu predchádzalo a zistil, že sudca pre prípravné konanie špecializovaného trestného súdu rozhodol v predmetnej veci správne a v súlade so zákonom.

Najvyšší súd zistil, že pri rozhodnutí o väzbe obvineného R. Z. boli dodržané všetky formálno-procesné podmienky a rovnako aj z vecného hľadiska prvostupňový súd správne konštatoval existenciu dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Tr. por.

K predmetnej veci je potrebné predovšetkým uviesť, že doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú, že skutky, pre ktoré je trestné stíhanie vedené, boli spáchané, pričom existuje dôvodné podozrenie, že tieto skutky spáchal obvinený.

Z obsahu predloženého spisového materiálu vyplýva dôvodné podozrenie, že obvinený R. Z. mal byť členom zločineckej skupiny tzv. „S.“, a to na strednej úrovni hierarchie, pričom osobnú ochranu mu mal robiť obžalovaný J. P., proti ktorému sa vedie väzobné trestné stíhanie za zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny označovanej „S.“, ako i za iné obzvlášť závažné zločiny spáchané touto skupinou. Zároveň sa obvinený R. Z. mal vo februári 2011 vyhrážať matke obžalovaného J. P., že dopadne zle, ak jej syn nebude ticho.

Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä, ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest (písm. a/), že bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mať objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie (písm. b/), alebo že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil (písm. c/).

V prvom rade je potrebné konštatovať, že sudca pre prípravné konanie v odôvodnení napadnutého uznesenia jasne a obsírne zdôvodnil na základe akých záverov sú u obvineného Z. dané dôvody väzby.

Aj podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sú u obvineného R. Z. dané dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Tr. por.

Reálne obavy z vyhýbania sa trestnému konaniu, ovplyvňovania svedkov a pokračovania v trestnej činnosti sú podložené nasledovnými konkrétnymi okolnosťami.

Z obsahu trestného spisu vyplýva, že až do skorých ranných hodín dňa 6. decembra 2011, kedy boli voči obvinenému Z. uznesením vyšetrovateľa vznesené obvinenia a kedy malo dôjsť k doručeniu daného uznesenia a k zadržaniu obvineného, viedol obvinený pravidelný režim. Náhla zmena správania, spočívajúca aj vo vypnutí mobilného

telefónu, odôvodňuje podozrenie, že obvinený mal v úmysle sa vyhnúť trestnému stíhaniu, a to o to viac, že zmena sa udiala práve v deň vydania uznesenia o vznesení obvinení.

Obvinený je dôvodne podozrivý zo spáchania založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a obzvlášť závažného zločinu vydierania, pričom z výpovedí svedka – poškodeného J. P. (č. l. 31-36), svedka R. G. (č. l. 37-40), svedka M. R. (č. l. 41-45) a svedka P. B. (č. l. 46-50) je nepochybne zrejmé, že obvinený Z. mal pôsobiť v rámci zločineckej skupiny „S.“ a páchať násilnú, ako aj drogovú trestnú činnosť. Z výpovedí svedkyne – poškodenej E. P. (č. l. 24-28) a svedka – poškodeného J. P. tiež vyplýva, že obvinený sa mal poškodenej E. P. vyhrážať.

Uvedené výpovede poukazujú na spôsob života obvineného, ktorého bežnou praxou malo byť násilné správanie, zastrašovanie drogových dealerov, dlžníkov, resp. iných osôb spravidla za účelom získania majetkového prospechu. Vzhľadom na osobu obvineného, ale aj na viacero listinných dôkazov týkajúcich sa trestných konaní vedených proti iným členom „S.“, ktoré boli zaistené priamo v jeho aute, existuje dôvodná obava ovplyvňovania svedkov zo strany obvineného .

Vyššie uvedené okolnosti zároveň opodstatňujú obavu, že obvinený by v prípade prepustenia na slobodu mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti, príp. naplniť hrozby vo vzťahu k poškodenej E. P..

Konkrétne okolnosti, ktoré odôvodňujú existenciu väzby obvineného Z. teda spočívajú jednak v doposiaľ zistených skutočnostiach ohľadom osoby obvineného, ako aj v charaktere, spôsobe a závažnosti trestnej činnosti, zo spáchania ktorej je podozrivý.

Najvyšší súd v danej súvislosti zdôrazňuje, že pri rozhodovaní o väzbe obvineného nie je možné vyhodnocovať jednotlivé dôkazy z hľadiska otázky viny, ale v tomto štádiu konania len z hľadiska existencie istého stupňa dôvodného podozrenia zo spáchania trestného činu a z tohto pohľadu hodnotí aj v prípravnom konaní doposiaľ získané dôkazy. Na základe vykonaného dokazovania, najmä z výpovedí svedkov J. P., R. G., M. R., P. B. nepochybne vyplýva dôvodné podozrenie, že obvinený R. Z. sa pohyboval v kriminálnom prostredí, kde sa zrejme podieľal na páchaní trestnej činnosti rôzneho druhu.

Vzhľadom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky nepovažoval sťažnosť obvineného R. Z. za dôvodnú, a preto ju podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 17. januára 2012

JUDr. Pavol T o m a n , v.r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Pavol Farkaš

Za správnosť vyhotovenia: Katarína Cíсарová